

**BØRNE-OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Vejledning

Færøske og grønlandske elever/lærlinge på erhvervsskolerne i Danmark

Vejledning

Færøske og grønlandske elever/lærlinge på erhvervsskolerne i Danmark

2024

ISBN nr. [xxx xxx xxx] (web udgave)

Design: Center for Kommunikation og Presse

Denne publikation kan ikke bestilles.

Der henvises til webudgaven.

Publikationen kan hentes på:

www.uvm.dk

Børne- og Undervisningsministeriet

Departementet

Frederiksholms Kanal 21

1220 København K

Indhold

Indledning	4
Færøsk/grønlandsk erhvervsuddannelse.....	5
1.0 Skoleundervisningen	5
1.1 Uddannelsesaftale	5
1.2 Uddannelsesbevis	6
1.3 Erhvervsuddannelse for voksne (euv)	6
1.4 Kompetencevurdering i grundforløb 2	6
1.5 Økonomi	7
1.5.1 Taxameter	7
1.5.2 Rejse og ophold	7
1.5.3 Statens Uddannelsesstøtte.....	7
1.5.4 Specialpædagogisk støtte (SPS).....	7
1.5.5 Betaling for svendeprøver	8
1.5.6 Øvrige forhold	8
1.6 De færøske og grønlandske erhvervsuddannelseslove.....	8
Nyttige links	10

Indledning

Færøerne og Grønland er dele af Kongeriget Danmark. Danmark, Færøerne og Grønland betegnes til sammen Rigsfællesskabet. Færøerne og Grønland har som led i selvstyreordninger hjemtaget lovgivningen på en række forvaltningsområder, herunder uddannelsesområdet. Det betyder bl.a., at både Færøerne og Grønland har egne erhvervsuddannelseslove, som elever/lærlinge fra de to lande i almindelighed gennemfører deres erhvervsuddannelser efter.

Hvis ikke eleven tager hele uddannelsen efter egen lovgivning, har færøske og grønlandske elever/lærlinge har følgende muligheder:

1. **Færøsk/grønlandsk erhvervsuddannelse**

De gennemfører en færøsk eller grønlandsk uddannelse efter egen lovgivning/regler, hvor hele eller dele af deres skoleophold kan gennemføres i Danmark.

2. **Dansk erhvervsuddannelse**

De søger optagelse til danske erhvervsuddannelser. Færøske og grønlandske elever/lærlinge har, som borgere i Rigsfællesskabet, adgang til de danske erhvervsuddannelser på lige fod med ansøgere fra Danmark.

Når en elev/lærling fra Færøerne eller Grønland tager en dansk erhvervsuddannelse, foregår det efter den danske erhvervsuddannelseslov og øvrige regler, der gælder for de danske erhvervsuddannelser. Der gælder således samme regler, som for elever/lærlinge fra Danmark, herunder regler om eux-forløb og erhvervsuddannelse for voksne (euv). Hvis uddannelsen er dimensioneret, gælder det dermed også for færøske og grønlandske elever/lærlinge. Eleven/lærlingen optages på samme vilkår som danske elever/lærlinge.

Færøsk/grønlandsk er sidestillet med dansk som optagelseskrav til grundforløbet, dvs. at det ordinære optagelseskrav til en dansk erhvervsuddannelse på mindst 02 i dansk fra grundskolen kan afløses af, at eleven har bestået færøsk eller grønlandsk fra den nordatlantiske grundskole. Dog skal skolen, selvom dette optagelseskriterie er opfyldt, på baggrund af en samtale med eleven/lærlingen stadig vurdere, om denne behersker dansk godt nok til at kunne gennemføre en dansk erhvervsuddannelse.

Når en færøsk eller grønlandsk elev/lærling bliver indmeldt på en dansk erhvervsskole, er det vigtigt, at skolen er opmærksom på, hvorvidt eleven/lærlingen skal gennemføre den danske eller hhv. den færøske eller grønlandske erhvervsuddannelse, så uddannelsen gennemføres i overensstemmelse med gældende regler.

Denne vejledning er tænkt som en hjælp til skoler, der udbyder erhvervsuddannelser, med at håndtere elever/lærlinge korrekt, når de gennemfører skoleundervisning på skolen som led i deres færøske eller grønlandsk uddannelse (dvs. punkt 1 ovenfor).

Forhold vedrørende færøske og grønlandske elever/lærlinge, der gennemfører en dansk erhvervsuddannelse (dvs. punkt 2 ovenfor), berøres ikke i denne vejledning.

Færøsk/grønlandsk erhvervsuddannelse

Denne vejledning handler om elever/lærlinge, der deltager i skoleundervisning i Danmark, som en del af deres færøske/ grønlandske erhvervsuddannelse.

En færøsk eller grønlandsk erhvervsuddannelse kan indeholde skoleundervisning og prøver, som skal foregå i Danmark, fordi selvstyret/lagtinget har indrettet sig på, at skoleundervisningen helt eller delvis foregår i Danmark.

Hvis skoleundervisningen for eleven svarer til skoleundervisningen i den tilsvarende danske erhvervsuddannelse, udløser eleven taxametertilskud til skolen. Hvis skoleundervisningen afviger fra skoleundervisningen i den tilsvarende danske erhvervsuddannelse, vil eleven ikke udløse taxametertilskud. Såfremt skolen ikke modtager taxametertilskud for eleven/ lærlingen, skal skolen udbyde skoleundervisningen som indtægtsdækket virksomhed (IDV).

Det følger af § 16 i Bekendtgørelse om tilskudsudbetaling m.v. for til institutioner for erhvervsrettet uddannelse m.v. (tilskudsbekendtgørelsen), (se link i afsnittet nyttige links).

§ 16. Opgørelsen af det faktiske antal årselever m.v. efter §§ 2-14 skal attesteres af institutionens revisor i overensstemmelse med bestemmelserne i Børne- og Undervisningsministeriets bekendtgørelse om revision og tilskudskontrol ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Stk. 2. Elever fra Færøerne og Grønland, der som led i færøske eller grønlandske erhvervsuddannelser deltager i skoleundervisning, som efter aftale mellem uddannelses-myndighederne på Færøerne eller Grønland og institutionen er tilrettelagt i henhold til lov om erhvervsuddannelser, indgår i institutionens opgørelse af årselever på samme måde, som hvis de havde været elever i en dansk erhvervsuddannelse.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 gælder ikke for undervisning, hvortil statskassen har ydet tilskud til Færøerne eller Grønland efter andre regler.

I praksis kan der både være tale om skoleperioder, der er de samme som i den tilsvarende danske erhvervsuddannelse, og særligt tilrettelagte skoleperioder. Eleverne/lærlingene vil typisk blive samtlæst med skolens øvrige elever/lærlinge og have samme skoleundervisning. Reglen gælder uanset, om der er tale om fremmødeundervisning eller om fjernundervisning.

1.0 Skoleundervisningen

En færøsk eller grønlandsk uddannelsesplan kan indeholde dele af den tilsvarende danske uddannelse eller være identisk med denne. Eleven/lærlingen kan fx have gennemført et grundforløb på Færøerne eller i Grønland og kun tage hovedforløbet i Danmark. Eller der kan være tale om andre udvalgte dele af skoleundervisningen. Den færøske eller grønlandske uddannelse kan også omfatte al skoleundervisningen i den tilsvarende uddannelse i Danmark.

Der kan være forskel på det samlede indhold i den danske uddannelse og i den færøske/ grønlandske uddannelse. For eksempel kan faget dansk være overgangskrav til hovedforløbet i den danske uddannelse men ikke i den færøske eller grønlandske. Der kan ligeledes være forskel på varigheden af den danske og den færøske eller grønlandske uddannelse.

1.1 Uddannelsesaftale

Elever/lærlinge, der tager deres skoledel som led i en færøsk eller grønlandsk erhvervsuddannelse, har altid en uddannelsesaftale, når de deltager i skoleundervisning i Danmark.

På Færøerne godkendes uddannelsesaftalen af Yrkisdepilin – se pkt. 2.6. Efter færøsk bekendtgørelse skal Yrkisdepilin tilmelde færøske lærlinge til den danske erhvervsskole.

I Grønland godkendes uddannelsesaftalen af det lokale job-, vejlednings- og opkvalificeringscenter (Majoriaq) – se punkt 1.5.2.

Når skolen modtager en elev/lærling, der tager uddannelsen efter grønlandske regler, sender Majoriaq elevens/lærlingens uddannelsesaftale til skolen. Såfremt skolen ikke har modtaget aftalen, kan de anmode Majoriaq eller eleven/lærlingen om uddannelsesaftalen.

1.2 Uddannelsesbevis

Elever/lærlinge, der deltager i skoleundervisning i Danmark, som led i deres færøske eller grønlandske uddannelse, får et uddannelsesbevis fra deres hjemland og er ikke berettiget til et dansk uddannelsesbevis/svendebrev.

De faglige udvalg i Danmark har kun hjemmel til at udstede uddannelsesbeviser/svendebreve til elever/lærlinge, der har gennemført erhvervsuddannelser i henhold til den danske erhvervsuddannelseslov.

Skolen underretter Yrkisdepilin (Færøerne) eller det lokale Majoriaq (Grønland), når skolen har udstedt et skolebevis som grundlag for de to myndigheders udstedelse af uddannelsesbevis.

Hvis eleven/lærlingen som led i den færøske eller grønlandske erhvervsuddannelse har aflagt samme afsluttende prøve, som i den danske erhvervsuddannelse, kan eleven/lærlingen anmode det faglige udvalg eller skolen i Danmark om dokumentation for den afsluttende prøve.

1.3 Erhvervsuddannelse for voksne (euv)

Der indgår ikke erhvervsuddannelse for voksne i de færøske og grønlandske erhvervsuddannelser. Elever/lærlinge, der deltager i skoleundervisning i Danmark som led i en færøsk eller grønlandsk uddannelse, kategoriseres derfor ikke som euv-elever. Disse elever/lærlinge vil altid have elevtype eud9+ og skal gennemføre deres uddannelse svarende til erhvervsuddannelse for unge efter danske regler. Reglerne om euv i den danske erhvervsuddannelseslov gælder således ikke for disse elever/lærlinge.

Eftersom euv-reglerne jf. § 72 i lov om erhvervsuddannelser ikke gælder for færøske og grønlandske elever/lærlinge, har disse elever/lærlinge ikke ret til en realkompetencevurdering, hvor udgifterne afholdes af den danske skole. Der er imidlertid mulighed for tilkøb af realkompetencevurdering forud for påbegyndt undervisning under reglerne for åben uddannelse. Dette gælder, uanset om eleverne/lærlingene er over eller under 25 år. Brugerbetalingen er som udgangspunkt elevens egen, men kan evt. efter aftale afholdes af Yrkisdepilin og Majoriaq.

1.4 Kompetencevurdering i grundforløb 2

Når en færøsk/grønlandsk elev/lærling starter på grundforløb 2 på skolen, skal skolen – ligesom ved elever i danske erhvervsuddannelser – tage stilling til, om der er dele af skoleundervisningen, eleven/lærlingen skal have godskrevet, herunder om skoleundervisningen skal afkortes. Skolens kompetencevurdering skal fortages inden for de første to uger efter eleven er påbegyndt grundforløb 2 og

tager blandt andet udgangspunkt i elevens/lærlingens forudgående skoleundervisning, uddannelse eller beskæftigelse. Kompetencevurderingen indgår i skolens taxameter jf. § 16 i IEU-tilskudsbekendtgørelsen.

Den færøske og grønlandske lovgivning giver skolen ret til at afkorte skoledelen, mens det er det færøske Yrkisdepilin og det grønlandske Majoriaq, der som de eneste har myndighed til at afkorte oplæringsdelen. Arbejdsgiver/elev/lærling bruger kompetencevurderingen fra den danske skole til at ansøge Yrkisdepilin om afkortning i oplæringsdelen. Samme forhold gør sig gældende i Grønland. Her er det blot Majoriaq, der tager stilling til uddannelsens varighed, herunder afkortning af læretiden.

1.5 Økonomi

1.5.1 Taxameter

Som det fremgår af punkt 1, modtager skolerne samme taxameter for færøske og grønlandske elever/lærlinge som for danske elever/lærlinge, når skoleundervisningen svarer til skoleundervisningen i den danske erhvervsuddannelse.

1.5.2 Rejse og ophold

For færøske lærlinge skal regningen for evt. ophold på skolehjem sendes til lærlingens virksomhed

For færøske lærlinge gælder, at arbejdsgivere kan søge om at få refunderet en del af lønudgifterne til lærlinge under deres skoleophold. Denne opgave administreres af Yrkisdepilin. Til ansøgningen om refusion har arbejdsgivere brug for, at skolen bekræfter længden af hver skoleperiode. Arbejdsgivere sender skolen en blanket, som skal bruges i ansøgningen om lønrefusion.

Elever/lærlinge fra Grønland får dækket deres udgifter til rejse og ophold af Majoriaq i den kommune, hvor eleven/lærlingens oplæringsvirksomhed ligger. De grønlandske huse i Danmark kan informere om kontaktoplysninger til det relevante Majoriaq for en konkret elev.

1.5.3 Statens Uddannelsesstøtte

Elever/lærlinge, der deltager i skoleundervisning i Danmark som led i deres færøske eller grønlandske uddannelse, har altid uddannelsesaftale med en virksomhed i deres hjemland. Spørgsmålet om Statens Uddannelsesstøtte er derfor ikke aktuelt.

Grønlandske elever/lærlinge med grønlandsk uddannelsesaftale får løn fra arbejdsgiver, men modtager tillige uddannelsesstøtte/særydelser fra Grønlands Selvstyre iht. Selvstyrets bekendtgørelse nr. 9 af 19. juli 2017 om uddannelsesstøtte. Dette indebærer bl.a. tilskud til praktikvirksomheden.

1.5.4 Specialpædagogisk støtte (SPS)

Færøske og grønlandske elever/lærlinge med særlige udfordringer, som er indskrevet på en dansk erhvervsskole, har samme rettigheder til specialpædagogisk støtte som danske elever/lærlinge for den del af uddannelsen, der foregår i Danmark.

1.5.5 Betaling for svendeprøver

I uddannelser med svendeprøve eller fagprøve kan det faglige udvalg kræve, at danske oplæringsvirksomheder helt eller delvis refunderer udvalgets udgifter til prøven, jf. erhvervsuddannelseslovens § 33 stk. 4.

For elever/lærlinge fra Færøerne betaler elevens/lærlingens oplæringsvirksomhed.

For elever/lærlinge fra Grønland betaler Majoriaq i elevens/lærlingens hjemkommune disse udgifter. Se afsnit 1.5.2.

De faglige udvalg har ikke hjemmel til at opkræve refusionen fra virksomheder uden for Danmark. Betalingen aftales derfor mellem skolen og den færøske virksomhed/Majoriaq, når eleven/ lærlingen bliver tilmeldt svendeprøven. Det vil typisk medføre, at den færøske virksomhed/Majoriaq indbetaler beløbet til skolen, der sender det videre til det faglige udvalg, men det kan også aftales, at betalingen går direkte til udvalget.

1.5.6 Øvrige forhold

Praktiske forhold omkring elevens uddannelse koordineres altid med henholdsvis Yrkisdepilin eller Majoriaq. I den forbindelse kan der fx afklares forhold vedrørende samarbejde mellem skole og Yrkisdepilin/Majoriaq, herunder betaling af svendeprøve/fagprøve, varighed af skoleophold mv.

I nogle danske overenskomster er det fastsat, at eksempelvis virksomheden stiller værktøj til rådighed for deres lærling, når denne er på skoleperiode. De færøske og grønlandske elever/lærlinge er ikke omfattet af danske overenskomster, så det må aftales mellem skolen og Yrkisdepilin/Majoriaq, hvordan sådanne forhold løses for eleven/lærlingen. I nogle uddannelser vil det fx være hensigtsmæssigt, at skolen stiller værktøj til rådighed, så eleven/lærlingen ikke skal medbringe dette ved flyrejsen.

Grønlandske elever/lærlinge har et dansk cpr-nummer.

Færøske elever/lærlinge kan få et dansk cpr-nummer ved flytning til Danmark. Hvis den færøske elev/lærling ikke flytter til Danmark men kun opholder sig her i en kortere periode, kan eleven/lærlingen tildeles et erstatningspersonnummer (som ikke må forveksles med et egentligt personnummer). Færing, der er født i Danmark, har et dansk cpr-nr.

De Grønlandske Huse i Danmark modtager ikke information om grønlandske lærlinge på skoleophold i Danmark, idet hele administrationen af lærlingene hører under Majoriaq i lærlingens hjemby. De Grønlandske Huse kan generelt være behjælpelige med oplysninger om grønlandske regler og forhold, og står til rådighed for alle med relationer til og interesse for Grønland.

Der er 4 grønlandske huse i Danmark:

- Aalborg: www.dgh-aalborg.dk
- Aarhus: www.groenlandskehus.dk
- Odense: www.dgh-odense.dk
- København: www.sumut.dk

1.6 De færøske og grønlandske erhvervsuddannelseslove

Den færøske erhvervsuddannelseslov findes ikke på dansk, men spørgsmål om den kan stilles på dansk ved henvendelse til [Yrkisdepilin](#):

Yrkisdepilin
Hoydalsvegur 1
FO-100 Tórshavn
Tlf. +298 30 65 60
Mail: yrkisdepilin@yrkisdepilin.fo
Information til uddannelsessteder (yrkisdepilin.fo)

Yrkisdepilin er sekretariat for arbejdsmarkedets parter på erhvervsuddannelsesområdet og har tilknytning til det færøske Børne- og uddannelsesministerium.

Den grønlandske erhvervsuddannelseslov findes på dansk på dette link: [Grønlands erhvervsuddannelseslov](#). Spørgsmål i forhold til grønlandske regler kan rettes til et af de grønlandske huse i Danmark, se afsnit 1.5.6.

Nyttige links

[Bekendtgørelse af overenskomst af 3. november 2004 om nordisk uddannelsesfællesskab på det gymnasiale niveau \(det almene gymnasium og erhvervsskolerne\) \(retsinformation.dk\)](#)

Bemærk, at begrebet "det gymnasiale niveau" i denne overenskomst indbefatter erhvervsuddannelserne.

Det Centrale personregister (cpr.)

- [Tildeling af personnummer ved registrering i CPR af indrejse til Danmark fra udlandet \(bopælsregistrering\)](#)
- [Erstatningspersonnummer](#)

[Bekendtgørelse af lov om erhvervsuddannelser](#)

[Bekendtgørelse om tilskudsudbetaling m.v. til institutioner for erhvervsrettet uddannelse m.v. \(retsinformation.dk\)](#)

[IEU-tilskudsbekendtgørelsen \(retsinformation.dk\)](#) - BEK nr. 506 af 15/05/2023

[Orientering om optagelse af udenlandske elever/lærlinge på institutioner for erhvervsrettet uddannelse \(retsinformation.dk\)](#)

De grønlandske hus i Danmark: "www.groenlandskehuse.dk"

Grønlandsk erhvervsuddannelseslovgivning: https://nalunaarutit.gl/Groenlandsk-lovgivning/2010/ltl-10-2010?sc_lang=da

Den færøske myndighed på erhvervsuddannelsesområdet: <https://www.yrkisdepilin.fo/information-til-uddannelsessteder>

Takstkatalog [https://hentdata.stil.dk/takstkatalog_eller_Takstkatalog_|_Børne- og Undervisningsministeriet_\(uvm.dk\)](https://hentdata.stil.dk/takstkatalog_eller_Takstkatalog_|_Børne- og Undervisningsministeriet_(uvm.dk))

